

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 40—
pol leta 20—
četrt leta 10—
na mesec 3-50

za Nemčijo:

celo leto naprej K 45—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 50—

Vprašanjem glede inzeratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izkušnja vsak dan sveder izkušnji naslednje in praviš.

Inzerati se računajo po porabljenem prostoru in slovi 1 mm visoki, ter 54 mm široki prostor: enkrat po 12 vln., dvakrat po 11 vln., trikrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 30 vln., parit in zahvale (enak prostor) 20 vln. Pri večjih inzeracijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vedno po nakazni. Na samo plomene naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 36— | četrt leta 9—
pol leta 18— | na mesec 3—

Posamezna številka velja 20 vinarjev

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v L. nadstr. levo), telefon št. 34

Baron Burian zunanji minister.

Dunaj, 16. aprila. (Koresp. urad.) Nj. c. in kr. apostolsko Velikaštvo je imenovalo skupnega finančnega ministra barona Stefana Buriana v. Rajecza za ministra c. in kr. hiše in zunanjih zadev.

Baron Burian je že drugi zunanji minister. Po smrti Kallaya je bil imenovan za skupnega finančnega ministra ter je stopil po odstopu grofa Berchtolda decembra 1915 na čelo zunanega ministrstva. Ko je bil imenovan grof Czernin leta 1916, za zunanega ministra, je baron Burian zopet prevzel po se skupnega finančnega ministra.

Budimpešta, 16. aprila. (Koresp. u.) Cesar je, kakor poročajo ogrski brzojavni korospondenčni urad, s sklepom današnjega dne imenoval skupnega finančnega ministra barona Stefana Buriana de Rajecza za ministra c. in kr. hiše in zunanjih zadev. Izbran je bil baron Burian zato, ker pozna, ne glede na to, da ima zaupanje Nj. Velikaštva, vse prejšnje dogodke v podrobnostih, katerih temeljito poznanje je važno v zvezi z mednarodnimi dogovori, ki pridejo v razpravo. Zunanji minister bo, kakor izve ogrski brzojavni korospondenčni urad, obdržal tudi še v naprej vodstvo skupnega finančnega ministrstva.

Budimpešta, 16. aprila. (Kor. urad.) Cesar se je odpejal danes ob 10. zvečer z zunanjim ministrom baronom Burianom in spremstvom na Dunaj.

Dunaj, 16. aprila. V podučnih političnih krogih se zatrjuje, da pride na mesto barona Buriana za državnega finančnega ministra bivši ravnatelj kabinete pisarne grof Polzer.

Dunaj, 16. aprila. Za naslednika vrhovnega dvornika princa Konrada Hohenloha, ki se ne vrne več s svojega dopusta, bo imenovan baje knez Weikersheim.

CZERNINOV ODSTOP IN NEMŠKE STRANKE.

Dunaj, 16. aprila. »Deutsche Nachrichten« poročajo: Danes dopoldne sta imeli nemško - nacionalna stranka in nemško - nacionalna zveza pod predsedstvom poslanca dr. Sylvestra skupno sejo, v kateri je prišlo do izraza velikanske razburjenje, ki vlada vsled zadnjih dogodkov v vseh panogah nemškega prebivalstva. Zlasti se je z ostrimi besedami govorilo o vplivih, ki se izvršujejo z neodgovornega mesta na važne državne posle ter se je opozarjalo, da je treba v bodoče brezpogojno preprečiti tako vplivanje. Glede odstopa zunanega ministra grofa Czernina se je izreklo obžalovanje in to tem bolj, ker se zdi, da je vplival na njegovo demisijsko njegov nastop proti državi sovražnim elementom. Razpravljalo se je tudi o vprašanju nasledstva ter se je izreklo pričakovanje, da se bo bodoči zunanji minister držal smerti zunanje politike grofa Czernina in da bo tudi pozorno zasledoval vpliv notranje politike na zunanje politična vprašanja. »Parlamentarische Korrespondenz« poroča k temu, da je izjavil v seji poslanec Kraft, da ne more smatrati sklepa odseka zveze nemško - nacionalnih strank glede razmerja nemško - liberalnih strank napram državi za nemško - nacionalno stranko za obveznega. V dotični seji zveznega odseka dne 12. aprila t. l. je bil navzoč samo en član nemško - nacionalnih strank.

Dunaj, 16. aprila. Pri razgovoru članov krščansko - socialne zveze je poročal predsednik deželni glavar Hauser o svojem razgovoru z ministrskim predsednikom in zunanjim ministrom grofom Czerninom. Splošno se je izražalo globoko obžalovanje nad nedavnim odstopom grofa Czernina. Naglašalo se je, da je njegov odstop vzemir najširše sloje prebivalstva. Splošno se ljudstvo ni moglo pomiriti, ker je v takih stiskah, v katerih se nahaja država sedaj, odstopil mož s tako veliko močjo. Če je tudi samo ob sebi umevno, da se smeri naše zunanje politike, zlasti v zveznem razmerju z Nemčijo ne bodo spremenile, je moralo vendar vse spoznati, da utezne ta sprememba na najvažnejšem mestu države povzroči največje težave.

CZERNINOV ODSTOP IN ENTENTA.

Haag, 16. aprila. Anglijski tisk poroča, da je odstop grofa Czernina pokazal, da želi Avstro - Ogrska mir, da Nemčija skuša preprečiti ta mir.

Bern, 16. aprila. »Figaro« poroča, da bo podal Clemenceau v odseku zbornice za zunanje zadeve pregledno sliko političnega položaja z ozirom na objavo pisma avstrijskega cesarja. Clemenceau namerava govoriti z veliko odkritosrčnostjo o razgovorih, ki so se vršili vsled pisma princu Sikstu Bourbonškemu pri predsedniku republike. Zlasti se bo govorilo o razmerju Francoske napram zaveznikom, zlasti napram Italiji. Clemenceau bo dokazal, da so ostali posku-

si, razdvojiti Francosko in Italijo, brezuspešni. Morda se bo govorilo tudi o svojem razgovoru med grofom Mensdorffom in generalom Smutsom.

Zeneva, 16. aprila. Pariški listi poročajo, da se bo zadeva Czernin - Clemenceau v francoskem parlamentu na široko razprta. Socialisti hočejo ministrskega predsednika Clemenceaua na vsak način prisiliti, da pokaže barvo. Najbrže se bo vršila tajna seja zbornice, v kateri bo Clemenceau predložil vsa dokazila za svoje tditve. »Figaro« pravi, da bodo socialisti pod vsakim pogolem izsilili padec Clemenceaua. Posvetovanja zbornice bodo odločila o usodi celokupnega ministrstva Clemenceaua.

Zgodovinski dan v Pragi.

H. V Pragi, 14. aprila, 1918.

Samo protestirali smo hoteli: naši poslanci so želeli izvesti mnenje naroda, narod je bil radoveden, kaj mislijo njegovi zastopniki, vsi pa smo se hoteli uveriti, kako trdna je naša zveza z Jugoslovani, ali je zrela dovoli za to težko borbó. To nam je težilo srce in še bolj nego na revanžo nemškemu fevdalcu smo mislili na neznosno bedo, ki je nastala zadnje dni pri nas. Vendar pa je bil na včerajšnji dan v Pragi slika manifestacijski shod, ki je pod vplivom velike svoje dobe in spričo visokih ciljev postal za nas Čehe kakor tudi za Jugoslovane zgodovinski dan prve vrste.

Takih dni ne praznujemo vsako leto, porajajo se komaj vsakih sto let.

In zares! Protest proti borniranemu, puhlo glavnemu fevdalizmu je kakor plamenica, ki naj nam sto let naprej osvetljuje pot v temno bodočnost. »Prišli smo, da se ogrejem ob ognju češke kulture, napredka, sile in odpornosti«, smo danes slišali tako pogosto. In prav tako kakor smo 30. maja 1848 tu v Pragi oduševljeni pozdravljali Vuka Karadžića in Stanko Vraza, smo čez 70 let zopet mogli sprejeti v zlati Pragi zastopnika Slovencev dr. Korošca s celo vrsto najodličnejših Hrvatov in Srbov. Takrat, pred 70 leti je prvič zapihal lahen vetrič novega življenja: naš Palacký in Šafařík sta pripravljala prve korake za vstop v novo življenje, danes pa naš patriarh Alojzij Jirasek zaprigan ves narod, da bomo vsi za enega, eden za vse složno in neomajno vzdržali v borbi za narodno samostojnost. Haberman, voditelj naših delavcev, ki so dolgo časa blodili po potih izven naroda, danes slovesno naglašajo in prisegajo, da tudi oni, vsi do zadnjega proužijo narodu trudo desnico v sveti, težki borbi. Najsilnejše pa se je manifestirala češko - jugoslovanska edinost, ki nas je napolnila z velikim zadoščenjem. Ako tudi odštetemu vzhičenost ob takih prilikah navdušenja, ostane vendar krepka, solidna podlaga za konkretno, natančno začrtno delovanje. Kadar pride čas, da bomo rekli: »Naprej, na delo!« se gotovo domislamo 13. aprila 1918.

černi listi so javili, da pride 25 Hrvatov in Srbov iz Zagreba ter najmanj 16 Slovencev; imenovali so že gotove odličnjake, na prvem mestu župana dr. Tavčarja z gosposoprogo. Nekateri so vedeli že povedati frapantne natančnosti. Nestrpnost večernega brzovlaka, ki je imel skoro celo uro zamude, čakali predstavitelji javnega in političnega življenja. Prišlo je pač 25 gostov iz Zagreba, pa nikogar iz Ljubljane in slovenskih dežel. Ljudstvo si je tolažilo to kaj različno, vse razlage pa so se končavale stereotipno: »Škoda, škoda, da niso mogli priti!«

Za naš enotni nastop je ta dan ogromne koristi. Že smo dospeli tja, ko treba manj besed nač na mnogo ilnega marljivega dela. Odprimo oči in glejmo, kako se ves svet razen nesrečne Rusije pripravlja za čas po vojni. Treba mobilizirati sile in stati na straži. Pri nas, da govorimo iskreno, je treba temeljitega poznavanja jugoslovanskega problema, da moremo od besed preiti do globokega razumevanja in solidnega dela. Ne rečem da dosedanje delo ni bilo solidno, vendar pa je treba pričeti novo življenje, da se vse postavi na podlago bratstva, demokracije in ljubezni. Pa o tem pisati bo še prilika.

V soboto popoldne so si jugoslovanski gostje ogledali znamenitosti Prage. Zvečer se je vršil v veliki dvorani hotela »U zlaté Husy« prijateljski večer na čast Jugoslovancev, katerega so se udeležili zastopniki vseh čeških strank in najodličnejših čeških narodnih krogov. Celi večer je vladalo priskočno in navdušeno razpoloženje. Zbrane goste je pozdravil soc. dem. poslanec dr. Soukup, povdarjajoč, da pričena nova doba v življenju češkega in jugoslovanskega naroda, v kateri sta se oba naroda zunanje, na tudi notranje združila. V imenu Jugoslovancev je odgovoril poslanec dr. Srdjan Budisavljević. Slavil je nerazrušljivo zvezo obeh narodov ter povdarjal, da so Jugoslovani odločeni vztrajati ob strani čeških bratov v boju na življenje in smrt. Poslanec Stjepan Radić je ostro zavrnil šusteršičeve podlake, razbiti jugoslovansko edinost, in je izjavil, da vse jugoslovansko ljudstvo trdno stoji na stališču narodne samostojnosti. V imenu čeških pisateljev je pozdravil goste profesor Adolf Černý. Spominjal se je slavilnih pesnikov jugoslovanskih in buditeljev naroda Preradovića, Prešerna. Stanka Vraza ter je slavil kulturno vzajemnost češko - jugoslovansko. Profesor teologije Fran Rožić iz Zagreba je povdarjal popolno edinost jugoslovanskih narodnih strank v boju za narodno svobodo. Posamezni govori so bili sprejeti z ogromnim navdušenjem in med pevanjem slovanskih pesmi je minil kratni večer. Danes obiščejo jugoslovanski gostje slavnostno predstavo »Libuše« v Narodnem divadlu.

Na manifestacijski shod je prispelo nebroj pozdravnih telegramov. Posebno globok utis so napravili pozdravi iz jugoslovanskih dežel, med katerimi se nahaja osobito mnogo prisrčnih brzojavk slovenskih naprednih organizacij. Izmed brzojavk navajamo:

Ljubljana: Poskusi odtrgati Jugoslovane iz bojne fronte od češkega naroda se vedno razbijejo v trdni bratski zvestobi, ki nas vsikdar združuje v boju za narodno svobodo in samoodločbo. Izvrševalni odbor Narodno - napredne stranke v Ljubljani kot pripravljalni odbor J. D. S.

Celje: Boj, ki nam ga je napovedal zunanji minister, sprejemamo tudi mi. Czerninove intrige nas ne razdružijo. Prisegamo solidarnost in zvestobo bratskemu češkemu narodu do končne Vaše in naše zmage. — Izvrševalni odbor Narodne stranke v Celju.

Ljubljana: Slovensko narodno ženstvo se iskrenega srca pridružuje ogorčenju bratskega češkega naroda proti nasilnostim in spletkam naših skupnih nasprotnikov. Jugoslovanska mati in žena sledi kakor češka neomajno narodni zastavi in je trdno odločena vztrajati v težkem boju za narodno ujedinjenje in svobodo. V nerazrušljivi zvestobi si Češke in Jugoslovance priborimo zmago. — Franja dr. Tavčarjeva. — Cilka Krekova.

Ljubljana: Solidarno s češkim narodom na življenje in smrt se Jugoslovani pridružujemo Vašim protestom. — Poslanec dr. Ravnihar.

Ljubljana: V zgodovinskem trenutku prisegamo neomajno zvestobo v boju za skupno sveto stvar. — Uredništvo »Slov. Naroda«.

Idrija: Skupno trpljenje je združilo Čehe in Jugoslovane. Ostanemo si zvesti do končne zmage. Per aspera ad astra. — Idrijski naprednjaki.

Postojna: Pridružujemo se Vašemu protestu in pozdravljamo junaški bratski češki narod. Naprej do zmage! — Postojnski meščani.

Maribor: Mariborski Slovenci prisegajo češkemu narodu neomajno solidarnost in zvestobo v boju za skupno pravično stvar. — Krajevna organizacija J. D. S.

Radovljica: Tudi mi stojimo zvesto na Vaši strani. Skupni boj, skupna zmaga! — Radovljiški naprednjaki.

Krško: V boju za pravice in isti cilj želimo največjega uspeha krški Slovenci.

Jesenice: Prejmite izraz neomajne solidarnosti in zvestobe. Zmaga, ne smrt, to je naše geslo. — Krajevna organizacija J. D. S.

Kranj: Zagotavljam Vas, da neomajno vztrajamo v boju do končne zmage, se pridružujemo ogorčenju proti obrekovalcem bratskega češkega naroda. — Narodno-napredno epoliitično društvo.

Novo mesto: Stojec na stališču majniške deklaracije se pridružujemo z navdušenjem zastopnikom češkega naroda v neomajni solidarnosti in zvestobi, v boju za skupno pravično stvar v prospeh naroda in domovine. — Jugoslovani.

Nemci so osvojili Bailleul.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 16. aprila. (Koresp. urad.) Zapadno bojišče. Napadi na bojišču ob Lysi so imeli popoln uspeh. Velike rupe iz bitke pri Wythactum 1917 smo v nenadnem napadu zavzeli. Po kratkem strelskem navalu smo zavzeli v presenetljivem napadu Wulverghem in sovražne pozicije na obeh straneh tega kraja. Profisupki angleški stotniki so se popolnoma zlomili. In ravno ven so dosele naše čete v napadu na vrhove med Nieuwe Kerkom in Bailleulom ter jih sovražniku iztrgale v silnem bližinskem boju. Angleški napadi na Locon so se izjalovili. Na fronti na obeh straneh Somme se je artiljerijski boj ojačil samo ob potoku Luce v okolici Moreuilu in Montdidieru. Pri zavračanju od Angležev in Francozov skupno izvršenega napada severno od potoka Luce smo vjeli več sovražnikov. Ob kanalu Oise-Aisne tu na zapadnem bregu Mosle smo izvršili uspešna podvzeta.

Vzhod. Finska. Čete, ki smo jih izkrcali po težavnih razmerah na ledu v Lovissi (vzhodno od Helsingforsu), so izvršile sunek preko Laptraeska proti severu, zlomile večkrat sovražni odpor ter dosele do železnice iz Tamerforsu v Viborg, vzhodno od Lachtija. — von Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 16. aprila. (Kor. urad.) Osvojili smo višine pri Wythactum. Bailleul smo zavzeli.

Zeneva, 16. aprila. Glasom pariških poročil iz francoskega glavnega stana, se bodo pričeli ta teden novi boji severno in južno Somme.

Bern, 16. aprila. (Koresp. urad.) Lisi »Verité« piše: Položaj je od dne do dne resnejši. Tega si ne smemo prikriti. »Martin« priznava spretnije vodstvo Hindenburga.

Kodanj, 15. aprila. »Times« piše: Sedanjí resni vojaški položaj od početka vojne ni imel primere. Vse je odvisno sedaj od tega, ali bodo mogle entente armade držati nemško pehoto na levem krilu in v centru bojne fronte. Nemci stoje samo 40 milj od Callaisa.

Kodanj, 15. aprila. Visok nevtralni častnik se je izrazil o bojih na zapadni fronti: Zadnji boji v prostoru pri Armentieresu dajo sklepati, da je glavni sunek naperjen proti Callaisu in Boulogni. Dosedaj doseženi uspehi v tej smeri so za Nemce zelo zadovoljivi. Vsled zavzetja Loconu severno od Bethuna so vdrlí Nemci 20 km globoko v sovražne pozicije. Sedaj stoje samo še kakih 65 km od zunanjih utrdb pri Callaisu in kakih 70 km od Boulogna.

Kodanj, 16. aprila. O zadnjem umiknjenju Angležev poroča sotrudnik »Berlinske Tidende«: Bitka v pokrajini, ki so si jo izbrali Nemci za veliki napad, se razvija tako, da je treba hitrega nastopa. Angleške čete so se umaknile med Ypresom in kanalom La Bassée. To utesnje imeti resne posledice, ker je to največje umikanje v bojnem centru severo - vzhodno od Armentieresu in Estalresa. Mi ne smemo pristiti, da bi Nemci prebili črto angleške vojske. Na zapadni fronti ni več angleške in francoske armade, marveč samo ena armada pod enim poveljnikom. Trenutek je resen, treba je hitrega dejanja, predno se položaj poslabša.

Berolin, 16. aprila. Avstralski so skotsko naveličani vojne. Brez izjeme so mnenja, da se vojna ne more nikdar kon-

čati s zmago Angležev. Avstralci se hudo jejo zlasti zaradi tega na Angleže, ker so si dali ti iztrgati vse pokrajine ob Sommi, ki so jih v mnogih mesecih s velikanskimi žrtvami pridobili. Avstralci se tudi hudejejo na Angleže, ker so morali ravno oni večino teh pokrajin izvojevati.

OBSTRELJEVANJE PARIZA.

Zeneva, 15. aprila. Iz poročil »Matina« izhaja, da so nemški dalekosežni topovi napravili veliko škodo v neposredni bližini velikih notranjih boulevardov. Predvčerajšnjim so Nemci prvokrat obstreljevali Pariz tudi ponoči.

Paris v vojnem območju.

Zeneva, 16. aprila. Francoski vrhovni poveljnik je odredil, da se pritegne Pariz v vojni območje.

Z ostalih bojišč.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 16. aprila. (Koresp. urad.) Na italijanski fronti ničesar pomembnega. — Šef gen. štaba.

Z ITALIJANSKE FRONTE.

Italijanske priprave na fronti. »Kölnische Zeitung« poroča z italijanske fronte: Priprave Italijanov za odpor proti eventualni avstro-ogrski ofenzivi so dosegle stopnjo mrzlične intenzivnosti. Na vseh točkah, kjer bi se moglo pričakovati napada, so postavljene številne rezerve in artilerija. Na njenem odseku se ni opazilo ameriških kontingentov. Specijalnih čet, poslanih v Italijo pred kobarnimi porazom, ententa ni odzvela, marveč so ostale v Italiji.

TURKI ZAVZELI BATUM.

Carigrad, 15. aprila. Kavkaška fronta. Trdnjava Batum je padla. Sovražnik, ki se je trdovratno branil je bil potisnjen na pas utrd, na kar smo pričeli 13. t. m. z napadi na utrdbe južne fronte. V ljuti borbi se je posrečilo našim četam vdreti v močno z žičnimi ovirami zavarovane utrdbe te fronte. V nadaljnjem poteku napada je nekaj sosednjih utrd razobesilo nemške zastave, druge utrdbe pa so se žilavo nadalje branile. Zasedenje mesta in pristanišča se je izvršilo brez boja. Odposlani vojskovanec je pozdravilo naše čete. V mestu vlada mir. Številna padlih in plena še ni bilo mogoče doznati. Sovražnik je imel težke krvave izgube. Vzhodno od Vanskega jezera smo zasedli Serail.

(Batum je glavno mesto istoimenske pokrajine na jugovzhodni obali Črneza morja, 30 km severovzhodno od stare turško-ruske meje. Steje 30.000 prebivalcev in je središče petrolejske industrije ob Črnem morju. V turški posesti je bilo mesto od pričetka 17. stoletja do 1878. Berolinski kongres je priznal mesto Rusom. Mir v Brestu Litovskem je mesto vrnil zopet Turčiji, ki pa je morala še le pregnati ruske čete, katere so bile vdrle v Kavkazijo.)

★

Amerikanci v Sredozemskem morju. Curih, 16. aprila. Glasom poročil iz Italijanskih pomorskih krogov inspicira ameriška mornariška komisija Baleare, da ugotovi, ali so otoki sposobni za ustanovitve ameriškega oporišča za preskrbo ameriških pomorskih sil.

Betonke ladje za Ameriko.

Amsterdam, 16. aprila. (Koresp. ur.) Glasom poročila nekake tujakinske lista izvedo »Times« iz New Yorka, da je predsednik Wilson sankcioniral zakonski načrt, ki zahteva 80 milijonov dolarjev za ustanovitev pet novih ladjedelnic za gradbo betonkih ladij.

Baltiški Nemci za trajno zvezo z Nemčijo.

Berolin, 15. aprila. Wolffov urad poroča: Združeni deželni sveti Livlandije, Estonske, Rige in Oesla so sklenili v gradu v Rigi z velikim navdušenjem soglasno:

1. Prosimi hočejo nemškega cesarja, da naj obdrži Livlandijo in Estonsko trajno pod vojaškim varstvom in jih naj podpira pri končni razdružitvi z Rusijo.

2. Izrekaajo željo, da naj se ustanovi iz Livlandije, Estonske, Kurlonske, otokov in mesta Rige enoten zaokrožen monarhično državni kompleks z enotno ustavo in upravo in da se priklonijo Nemčiji v personalni uniji s pruskim kraljem. Obenem prosijo nemškega cesarja da naj blagohotno sprejme to željo baltičkega prebivalstva in uresniči njih zahteve.

3. Prosimi nemškega cesarja, da ustanovi: a) lastne deželne naprave za Livlandijo in Estonsko, ki naj vodijo do državnega zedinjenja baltičkih pokrajin upravo Livlandije in Estonske; b) da se sklene med Nemčijo, oziroma pruskim kraljestvom in državami, ki se naj ustanovi iz baltičkih pokrajin, vojska, denarstvena, prometna, carinska, merska in utežna pogodba, kakor tudi druge potrebne pogodbe.

Riga, 16. aprila. Cesar Viljem je poslal predsedniku skupnega deželnega sveta v Rigi to - le brzojavko: Tako prisrčno mi izrečena zahvala deželnega sveta Livlandije, Estonske, Rige in Oesla za osvojitve starih dežel vitezkega reda in podlarmljenja me je globoko ganila. Zahvaljujem se Bogu iz srca, da je pripustil, da sem jaz in moja armada orodje za to osvoboditev in da mi je dal možnost, postaviti bodočnost starih, z nemškim delom ustvarjenih dežel na gotovo podlago. Prošnja deželnega sveta za priklonitev Nemčiji pod mojim žezlom, se bo blagohotno pozdravila. Spremem jo kot znamenje zaupanja v mojo hišo in v bodočnost Nemčije ter izrekam deželnemu svetu svojo cesarsko zahvalo.

★

Irska.

Amsterdam, 15. aprila. Glasom poročila iz Londona je naročil kabinet posebni komisiji, da naj izdela nov načrt za home-rule ter se domneva, da bo načrt izdelan v dveh do treh tednih.

Rotterdam, 15. aprila. Zdi se, da so liberalci in delavska stranka proti uvedbi obrambne dolžnosti na Irskem. Kabinet pa je obema skupinama obljubil, da obrambne dolžnosti ne bo izvedel, predno ne bo sprejeta home-rule.

London, 16. aprila. Delavski ministri zahtevajo za Irsko samopravo, predno se tam uvede obrambna dolžnost.

Amsterdam, 16. aprila. Iz Dublina poročajo, da vlada tam hudo razburjenje za

radi obrambne dolžnosti. Sinfini govore o opoziciji, nacionalisti o pasivni resistenci, katoliške stranke pa nameravajo ustanoviti zvezo proti uvedbi obrambne dolžnosti.

Vrhunec politične krize na Ogrskem.

Budimpešta, 16. aprila. (Kor. urad.) V palači ministrskega predsedništva se je vršila danes ob 7. zvečer pod predsedstvom ministrskega predsednika dr. Wekerla konferenca, katere so se udeležili izvenzemski odsotnega ministra Szterenyja in dr. Unkelhüsserja. Vsi člani kabineta. Ministrska konferenca je sklenila z ozirom na to, da vlada sedaj razpolaga z omili sredstvi, ki jih smatra za potrebna, da spravi volilno reformo pod streho, da naj se v tej zadevi vrši jutri ministrski svet. V tem ministrskem svetu bo vlada najbrže sklenila, da poda svojo demisiijo.

Budimpešta, 16. aprila. (Kor. urad.) Za jutri dopoldne določena seja volilnega odseka izostane.

Politične vesti.

== Ljubljanska cenzura zopet pri delu. Zadnje dni razsaja po našem listu zopet ljubljanski cenzor in se obnaša kakor bik, ki ga spusti v trgovino s porcelanom. Kar se cenzorju ne dopada, kar ne odgovarja njegovim političnim simpatijam in antipatijam, to je — drži škodljivo. Iz včerajšnjega uvodnika nam je cenzor zopet črtal izvajanja, ki jih danes v več ali manj ostrem tonu čitamo v vseh opozicijskih listih. Značilno za mišljenje ljubljanske cenzure je, da se ne sme niti povedati več, da je bil Czernin škodljivec države. Cenzorja opozarjamo, da se bliža zopet parlamentarni čas. Obljubljamu mu, da njegova junaška dela ne bodo ostala brez odgovora.

== Protestni shod proti Šusteršičevim podkrovanjem. Politično društvo »Edinost« sklicuje izreden občni zbor v nedeljo 21. t. m. Dnevni red: Nagovor predsednika. Protest proti podkrovanju dr. Šusteršiča. — Po našem mnenju prisujejo v Trstu onemoglim obrekovanjem kranjskih pokvarjenih elementov preveč pomena. Pri nas se za Šusteršičeve denunciacije nikdo ne zmeni in skoraj se nam zdi pod našo castjo odgovoriti na podkrovanja in obrekovanja, naročena od sovražnikov naše stvari. Tako obrekovanja slišimo vsak hip iz nemških vrst, na raznih Volkstagh in v nemških listih nas vedno znova obtožujejo veleizdajstva. Menimo, da se nam ni treba nič bolj razburjati, če se je Mravlagom, Ambroschitzem in drugim pridružil sedaj tudi Šusteršič.

== Razpuščen shod v Pragi. V nedeljo zvečer se je vršil v Pragi velik ljudski shod, na katerem sta imela govoriti prednik Sokol in dr. Kramar. Med govorom urednika Sokola, ki je ljuto napadal nemškega cesarja, je bil shod razpuščen, udeležniki pa so korporativno korakali v nepreglednih vrstah na Vavčasko namestje, kjer so prirejali burne manifestacije za češko-jugoslovansko bratstvo. Prišlo je končno do spopada s policijo, ki je mnogo oseb aretirala.

== Poljaki in Čehi. Predsedstvo Češkega Svaza je s posebnim pismom naznanilo Poljskemu klubu praški manifestacijski shod, na kar je prejelo od uradujočega načelnika Poljskega kluba Kendziora sledeči dopis: Slavni Češki Svaz! Odgovarjajoč na včeraj došli cenjeni dopis z dne 10. t. m., mi je čast sporočiti, da je, ker bo manifestacija čeških parlamentarcev proti govoru zunanjega ministra grofa Czernina jutri 13. t. m. v Pragi, nemogoče v odsotnosti poljskih poslancev z Dunaja s člani predsedstva in še manj s parlamentarno komisijo zavzeti stališče k tej manifestaciji, preden se bo vršila. Ker govor grofa Czernina vsebuje težke obdolžitve proti nemškemu narodu, ki tvorijo dve tretjini prebivalstva Avstrije, tendenca teh obdolžitvev pa nasprotuje duhu avstrijske ustave, si dovoljujem izraziti svoje osebno mnenje, da noben narod, ki prebiva v Avstriji, če si ohrani čustvovanje za lastno čast, ne more takega izzivanja sprejeti brez ugovora in da bo zato na pristojnem mestu, v delegacijah in državnem zboru zavzel primerno stališče. — Poslanec Kendzior je prejel na ta dopis sledeči odgovor: Zbor Češkega Svaza se zahvaljuje za izražene simpatije ter upa, da se bo posrečilo združiti vse slovenske narode v boju za svobodo in samostojnost.

== Madžarski grb, turški polmesec in nemški meč. Zagrebške »Novine« poročajo v svojem dopisu iz Orahovca: V madžarski šoli v Zdenicah ni razpela, marveč na mestu razpela visi madžarski grb in krona poleg turškega polmeseca in nemškega meča. Kraj njih se sramuje hrvatski grb (brez slavonskega), ker ta se je vtopil v madžarskem. V Ameriki velja načelo: čast deželi, v kateri živijo. Madžari pa postavljajo tudi na tujih tleh na prvo mesto svoje znake in čast dežle, v kateri žive, na zadnje, to tem lažje, ker se jim pusti, da delajo po Hrvatski in Slavoniji kar baš hočejo.

== Sestanek dalmatinskih narodnih poslancev v Zadru. Iz Zadra nam poročajo 13. t. m.: Sestanek narodnih poslancev 13. t. m. je lepo uspel. Žal, da smo zaman čakali dr. Korošca, katerega prihod je bil že naznanjen. Vsi narodni zastopniki in posebni odbor najodličnejših zadrskih meščanov so se zbrali v pristanišču, da pozdravijo voditelja jugoslovanske delegacije. Iz okolice je bilo dospelo mnogo naroda in mladi in stari smo se veselili, da preživimo krasne dni narodnega odnovevanja. V Šibeniku in v Splitu so bile raz-

širjene vesti, da pride načelnik Jugoslovanskega kluba tudi tja in povsod mu je naše zavedno ljudstvo pripravljalo oduševljen sprejem. Silno smo bili razočarani, ko je prišel parobrod — brez dr. Korošca. Dobili smo pismo, v katerem nam načelnik Jugoslovanskega kluba sporoča, da so ga važni politični dogodki zadržali na Dunaju in da odhaja k praskemu shodu. V imenu zbranih narodnih zastopnikov je poslal dr. Tresić v Prago pozdravni telegram, ki izraža bratom Čehom simpatije narodne Dalmacije v boju za sveto narodno stvar ter izjavlja, da hočemo rano ob rami vztrajati do zmage, o kateri smo v čno duše prepričani, naj se razvijejo vsi dogodki kakor hočejo. — Dalmatinski narodni krogi upajo, da pride načelnik Jugoslovanskega kluba skoraj do nas, da Dalmacija v njegovi osebi proslavi veliko sveto idejo Jugoslovanstva. — Podrobnejše poročilo sledi.

== Novi dokumenti? »Lokalanzeiger« poroča iz Zeneve: Tiskovni urad francoskega ministrskega predsedstva sporoča, da bo francoska vlada, če treba, objavila še druge senzacionalne dokumente iz fascikla princa Siksta Bourbonškega.

== Princ Sikst. Rotterdam, 16. aprila. »Petit Journal« poroča: Princ Sikst Bourbonški se vrne začetkom maja iz Afrike v Havre.

== Neverjetne vesti o srbskem parlamentu. Nemški listi prinašajo baše po »Neue Zürcher Nachrichten«, da je srbski ministrski predsednik Pašić dobil iz Londona naročilo, da naj opozicijske člane srbskega parlamenta, ki so zahtevali separati mir s centralnimi državami, kratkoma aretirajo. To je Pašić tudi izvedel ter sedi sedaj polovica članov srbskega parlamenta v Ahilejovu na Krfu.

== Jugoslovanske politične brošure v inozemstvu. V Švici izhajajo številne jugoslovanske politične brošure. Bosanski Srbi izdajajo posebno »Biblioteko Prosvjete«. Hrvati svojo »Biblioteko Croate«. Kot prva brošura te hrvatske knjižnice je izšlo v francoskem prevodu znano pismo Jugoslovanskega kluba mirnim delegacijam v Brestu Litovskem, ki je bilo v Avstriji konfiscirano.

== Jugoslovan Meštrović. »Narodne Novine« poročajo iz Zeneve: Moister Ivan Meštrović ni hotel za nobeno ceno pristati na predlog londonskega srbskega poslanika, ki je želel, da priredi razstavo svojih del v Londonu pod srbskim imenom. Meštrović je odgovoril: »Priredim razstavo pod hrvatskim ali pa pod jugoslovanskim imenom, pod srbskim pa ne.« Tako je bila londonska Meštrovićeva razstava odpravljena kot jugoslovanska razstava.

== Dr. Potočnjak — živ. Hrvatske službene »Narodne Novine« poročajo iz Zeneve: Dr. Potočnjak, o katerem se je poročalo, da je bil pri nemirih v Petrogradu ubit, je živ in zdrav. V Rusiji ni bil že celo leto. Tople nekrologe, ki so jih priobčili jugoslovanski listi povodom vesti o njegovi smrti, je čital z velikim veseljem. Nedavno se je preselil iz Zeneve v Pariz.

== Italijanski ministri napram novim bojem na fronti. Ministrski predsednik Orlando se je obrnil na italijansko armado in šefa generalnega štaba z vspehobuvalno besedo, da obudijo popoln red v armadi, ki ima nalogo, da brani obstoj in čast države in take naloge ni bila nikdar vrednejša kakor sedaj. Sovražnikov napad bo dobil Italijane pripravljene, ako pride, da ga pretrpe. Zakladni minister Nitti pa je v pogovoru z žurnalstvom Ward Princem izjavil, da italijanski narod pozna resnost položaja in ve, da odpor pomeni za Italijo življenje ali smrt. Rekel je, da je govoril z vsemi generali in vsi so polni zaupanja v italijansko odporno silo.

== Irredentisti pri italijanskem ministrskem predsedniku. Iz Luzzana: Ministrski predsednik Orlando je sprejel udeležnike rimskega irredentističnega sestanka pod vodstvom predsednika senatorja Ruffinija. Orlando je imel daljši nagovor na njem. povdarjal in priznaval njihovo delovanje in jim čestital na tem, rekoč, da je dolgo časa soglasja z njihovimi načrti.

== »Poprava« meje med Nemčijo in Poljsko. Wařawa, 16. aprila. Poprava meje med Nemčijo in Poljsko naj se izvrši v najkrajšem času na severnem delu nekrajne Suwalki med Thornom in Aleksandronom ter v premožekornih nekrajinah pri Dombrovi. Pri tem si namerava Nemčija prikloniti premogokop Barbari, ki obvladuje gornejšleško premožekopno nekrajino.

== O razmerah v Urajinu poroča »Tägliche Rundschau«. Mlajša država ukrajinska se ne razvija enotno. Nekaj strank hoče vpeljati ukrajinski jezik v vse urade, druge zopet odklanjajo vsako naravno ukrajinsko gibanje. Revolucionarji in Narodna rada sta prevrtila vse dosedanje temelje meščanskega življenja. Nameravali so po 3. universalu razlastiti veleposessvo brez odškodnine, toda oduševljeni vojski so v zvezi s kmeti že sami izvršili razlastitev največjega dela veleposessva v prav revolucionarni obliki. Kaj pomeni to v tako izraziti agrarni državi, je jasno: par številk naj označi položaj: 32% obdelane zemlje je v rokah veleposessva. Letina teh zemljišč je bila za 20% višja kot pri kmetih. Sladkorna industrija je popolnoma odvisna od produkcije veleposessva. — Težko je graditi državo, kjer so podrl vse prejšnje tradicije in je vrhu vsega še večina inteligenca velikoruskega mišljenja. Kl se gotovo ni izpremenilo v ljubav do Ukrajine, če mu novi zakoni groze vzeti eksistenco. Na tem notranjem razvoju je gotovo zlasti za bodočnost interesna tudi Nemčija, za praktično sedanjost pa je za njo več, je važnost vračanje. Krleža žita nam lahko odda ukrajinsko poljedelstvo, ki je do leta 1917 v primeri z ostalo Rusijo

le malo trpelo v vojni. Jeseni 1917 so se razmere temeljito izpremenile. Kmetje so namreč tačas priborili novo mezo, mesto desetine so jim morala veleposessva za njegovo delo oddati četrtino, ponekod celo tretjino vsega pridelka. Tako so prešle znatne zaloge žita v roke kmetov, kjer so tudi ostale po revizicijah ruske vlade, ki je posegla le na zaloge veleposessva, kjer je bilo blago hitreje in lažje dosegljivo. Težko je sedaj dobiti ta veliki prebitek žita iz vasi, kjer branijo izvoz podvjavni, od nog do glave oboroženi kmetje. Drugi del zalog so podelali kmetje, tako je samo ena vas v okolici Zeneve sprejela 200.000 pudov žita v žganje, kar samo dokazuje, kako velike množine so poskrbite na kmetih. Drugo znamenje obilice je ravno padanje cene žita, odkar smo zasedli Kijev. Pud žita je padel v 14 dneh od 80 na 20 rubljev. Važnejše kot vsi dekreti o vpeljavi ukrajinskega jezika (Kijev ima 50% Rusov in le 12% Ukrajincev) so prednisi za prisilno obdelovanje zemlje. Rešili smo z našimi baioneti deželo nereda, zato treba sedaj kmete zlepa ali pa s silo prisiliti k delu.

== Ukrajinsko - švedska pogajanja. Kodani, 15. aprila. (Kor. ur.) Iz Stockholma poročajo, da se vrše med Ukrajino in Švedsko pogajanja glede izmene žita proti švedskim poljedelskim strojem.

== Angleški socialisti Haigu. Reuterjev urad poroča, da je Hyndman v imenu izvrševalnega odbora angleške socialistične stranke brzojavno čestital generalu Haigu, povdarjajoč, da je socialistična stranka prepričana, da bo angleško-francoska armada zmagala in da izvaja za vso demokracijo trajen mir.

== Ruska demobilizacija končana. »Temps« poroča iz Petrograda, da je ruska demobilizacija popolnoma končana.

Dopis iz Celja.

(Od našega poročevalca.)

Celje, 16. aprila.

Nemški volkstag v Celju ali Ambroschitscheva polomija. V graški »Montags-Zeitung« z dne 15. t. m. čitamo med drugim: »Celje, 13. aprila. (Razno.) Dne 14. t. m. se je vršilo že za 7. t. m. napovedano zborovanje proti jugoslovanski deklaraciji. Govorili so Markhl, dr. Mravlag in dr. Ambroschitsch. — Vsakakor zanimivo poročilo, pisano 15. t. m. o shodu, ki se je vršilo 14. t. m. pa nam nemški šmoki so vsega zmogli! — O shodu samem nimamo tudi mi mnogo več poročati; konstatiramo le v soglasju z večino udeležencev, da je bil Ambroschitschev konvencijeli, imenovan volkstag, nemška blažena za spodnještajersko, posebej celjaška nemškutarijo. 150 ljudi (maksimum!) z decu vred je sedelo pri mizah v gostilniški dvorani Waldhausa. Več do polovice teh so bili delavci od Westena in iz Stor, ki so bili na shod kot živina prignani. Drugo polovico so tvorili nemški uradniki. Kar je meščanske (trgovci in obrtniki), je po večini vse izostalo. In tei velikanski množici so prodajali svojo modrost suboparni Markhl, junak iz zaledja, general s kanoni dr. Mravlag in znani statistik o pomnoževanju nemštva, prosluli »siegfried« Ambroschitsch. Zanimivo je, da so udeleženci po shodu zabavljali na Markhla in prsegali, da ne bo nikdar več poslanil. To je resnica o shodu, ki si jo naj vsakdo predloči, kdor bo čital slavospeve nemških listov. Pribijemo še sledečo zanimivost: Ambroschitsch se je zelo bal, da bi Slovenci vrtili za St. Janž šilo za ognjilo in prišli na shod, zato je že par dni pred shodom naprosil orožništvo, naj zabrani vsako zbiranje pred Waldhausom, samo delavci iz Westenogovne tovarne in iz Stor, ki so jih priznali na shod, smejo v gručiti. Ambroschitschevi sledeče: če bi bili Slovenci hoteli shod razbiti, bi nas bilo prišlo lahko na stotine in Ambroschitsch je lahko prepričan, da bi se mu bilo slabo godilo. Toda kot kulturni narod nerhoreciramo barbarski način političnega boja, kakoršnjega so se poslužili Nemci v St. Janžu in pustimo naše ljube nemškutarije v miru zborovati, to tem bolj, ker vemo, da takšni shodiči uresničenju naših upravičenih zahtev ne morejo prizidati niti najmanjših škod, ker le smešijo nemštvo, in ker vemo, da je vse to le napihovanje nemškutarske žabe, kateri grozi nevarnost, da poči. — In da spopolnimo pravo sliko tega volkstaga še bolj, naj navedemo iz iste »Montags-Zeitung« v isti notici, iz katere smo pomeni gori navedeno »poročilo«, zadržane vrstice: »Pomanjkanje kruha se v našem mestu vedno bolj širi; prodajalnice čez dan neprestano oblegajo lačni ljudje, ki se morajo zadovoljevati s slabim kruhom v nezadostni količini, da veliko jih mora praznik rok oditi. — Mar veste, kdo so v prvi vrsti ti lačni ljudje, ki oblegajo prodajalnice? To so tisti delavci iz Westenogovne tovarne (oziroma njihove žene!), katere so na nedeljski shod v gručah, kakor živino prignali, da jih nasitijo z duševno hrano dolgočasnih Markhlov in Ambroschitschev. Če so zdaj ti delavci za par tednov nasičeni, smo zelo radovedni. Siti bodo brezdomno prav kmalu Ambroschitschevega hukskanja in — aprovizacije. — Takrat, moj ljubi Ambroschitsch, pa se bodo vršili drugačni volkstagi, na katerih bo res govorilo ljudstvo, in na katerih bo se pela smrtna pesem Vaši politiki in politiki vseh onih Czernina, Seidlerja in podobnih patronov, ki vidijo cili svojo življenja še vedno samo v uzadovoljevanju nemških belancov in ne v zadoščenju realnim gospodarskim in kulturnim potrebam prebivalstva. — Mi Slovenci smo z nedeljskim volkstagom zelo zadovoljni, zakaj do prišel nam je dokaz nainopolnejšega fitaska Ambroschitschevega vsememške politike tudi med nemškimi in napolnemškimi prebivalstvom Celja in Spodnje Štajerske.

Koncert v Sokolskem domu v Gaberju pri Celju minolo soboto, prirejen pod okriljem obeh celjskih podružnic C. M. D. od ljubljanskega kvarteta prof. Kozina, je — kakor smo priobčevali — zelo lepo uspel. Dvorana Sokolskega doma je bila zopet natlačena polna našega, umetniškega užitka širnega občinstva. Zopet nam je ta udeležba dala dokaz o nujni potrebi večkratnih podobnih prireditvev. Da je k sijaji večera pripomogla naša vrla in zavedna gđ. Lila Stefančičeva z okusno in priredbi primerno dekoracijo dvorane, bodi tu posebej poudarjeno ter vrli narodniakinja za to in za brezplačno prepušitev dvorane izrečena topla zahvala. Ljubljanski kvartet za zasluži vse naše priznanje in samo želimo, da ga v doplednem času zopet srečamo kie na Slovensko štajerskih tleh v izvrševanju plodonosnega narodnega dela z umetnostjo in narodno probo. Ne dvomimo, da bosta obe naši družinici kot čisti dobiček prirediteljemzi naklonili prav častni dar našim tekom vojne dobe nekoliko pozabljeni C. M. D. Uspeli pa tu na tudi spodbudi k nadaljnjemu delu na polju družabnega življenja.

Shod v Rathenbumbu, na katerem sta govorila poslanca dr. Jančkovič in dr. Benkovič in kateremu je predsedoval stolovniški župan g. Anf. Kunej, je obiskalo nad 700 ljudi, ki so z velikim navdušenjem sprejeli zahtevo po enotni državi S. H. S.

Sad nemškutarske vzgoje. V Ormožu je nekovski učence Ivanuša vrzel skozi okno Gomzijeve gostilne kamen in enega gosta težko ranil. Obsojen je zato na mesec dni težke ječe Fant je pri sodnji izpovedal, da je vrzel kamen zato, ker je slišal slovensko pesem. Je sin slovenskih staršev, ki sta oba v Ameriki, fant pa je bil vzgajan pri mestnem stražniku in v nemški šoli (kjer učiteljuje znani renegat Hribar - Hübler). Tako se je naskal »splemenitega« nemškega duha. Mogoče mu bo pa v ječi nekoliko spuhel.

Koledar štajerske kmetijske družbe sem te dni slučajno dobil v roke. Je seveda samo nemški, ker je občni zbor predlog slovenskih podružnic, za izdajanje slovenskega koledarja — zavrgel. Pa še ta nemški koledar naravnost izdaja Slovence s svojimi napisi in spisi, ki so v prvi vrsti agitacija za nemštvo in nemško politiko. Radoveden sem, če je še kaj kak Slovenec, ki si bo tak koledar naročil?

Čmurek — »gemischtsprachig«? Ali ste to že kdaj slišali, prijatelji, iz nemških listov? Verjamejo, da ne: nasprotno, lažnik ste bili in potvarjalec resnice, če ste trdili, da so v Čmureku tudi Slovenci. In glejte, danes so Nemci tisti, ki to trdijo. Imeli so tam nekakšno zborovanje a la celjski slovit volkstag, in nemški listi radostno poročajo, da se je tudi »gemischtsprachig« Čmurek izrekel proti jugoslovanski deklaraciji. Zakaj to trde? Zato, da lahko svetu lažejo: glejte, tudi Slovenci v Čmureku so proti deklaraciji. Glejte, glejte, kaj včasih povzročijo, da »ostockdeutsche« gnezdo postane nakrat »gemischtsprachig«! — No pa resnici na lubo bodi konstatirano, da so čmureški Slovenci na tisti protideklaracijski izjavi seveda čisto nedolžni, zakaj že nad 100 Slovencev v Čmureku je doslej podpisalo deklaracijo; zanjo so se pa izrekli v čmureškem okraju tudi že občine Velka, Draževnj, Ševčanica itd.

V Dobrenli pri Mariboru je vsled nesklepnosti razpuščen občinski zastop; občinske posle vodi začasno dozdajni župan Alois Polanec.

Kdo je verodostojnejši: Borojević ali nemški šmok? Graška senilna »Tagesspost« prinaša te dni članek, v katerem pravi med drugim: »Die Kroaten haben sich tapfer geschlagen«, med vrstami v nadaljnjih izjavah pa da razumeti, da se o nas Slovenci tega ne more trdit. Ne bomo tu spominjali na neštete članke, katere je ista »Tagesspost« prinesla o junaških činih železnega kora, ki sestojajo po večini iz Slovencev, posebej tudi o junaških železnega — t. i. 17. — tega — pešpolka... Vse to je seveda senilna »Tagesspost« danes že pozabila, ker si tako gre v račun in kaj misli, da bo s tako pohvalo odvrnila Hrvate od deklaracijske politike in jih pridobila zase. Smešni poskus! — Da pa postavimo trditve »Tagesspost« glede nas Slovencev v pravo luč, naj navedemo tu le sledeče: Za vojni album 87. pešpolka je feldmaršal Borojević poslal svojo sliko obenem s sledečim pismom polkovniku Hosnerju: »Med mnogimi četami, ki so se tekom svetovne vojne borile v motih armadah, stoji 87. pešpolk v sprednji vrsti. Krepro disciplinirani, dobro izvežbani in vodeni so si junaški sinovi Spodnje Štajerske v karpatskih bitkah, bitkah ob Soči in v Furlaniji s svojim izbornim duhom, izredno hrabrostjo in brezpozorno zanesljivostjo priborili neminljivo slavo. Evo Vam razlike med besedami nemškega šmoka in — avstrijskega generala! Komu bomo pač verjeli?!

Poraba petroleja še bolj ometena. Glasom razglašata štajerske namestnje postane s 14. t. m. odredba o porabi petroleja v zimskih mesecih neveljavna in se z novo navedbo poraba petroleja še bolj omeji. Zasebnikom se sme dati petrolej le v izjemnih slučajih (razsvetljava kleti, podzemskih stanovanj, za slučaj bolezni itd.). Clary res ne ve več, kie bi ubogo prebivalstvo še bolj pritisnil.

Mariborsko pismo.

(Od našega dopisnika.)

V Mariboru, 15. aprila.

Vprašanje Narodne straje. Z velikim zadoščenjem smo sprejeli vest, da zahteva Jugoslovanski klub za naše narodne manjšine po spodnještajerskih mesilih in trgih dovoljenje za osnovevanje narodnih straž. Le na tr način nam je dana možnost, se z uspehom ustavititi nemškonaacionalnim in silnim napadom.

na novih svedokih narodno - političnih nasilstev tožnja žrnobolnih kolov, dajraje oni — Hrvatje — imajo svojo šolo v tem osiru tudi doma v banovini v več kot enem osiru. Bole pa se tudi, da bi prišli na ta način Slovani do šolstva v srbskem obštem svetu, saj je vlada nekoč, menda je bilo 1. 1918. januarja meseca, objavila socialni demokraciji demokratično volilno reformo vseh obšinskih zastopstev itd. Kakor je torej razvideti pričenja se lotovati za bodočnost naših Nemcev že danes velika nervoznost, za ono bodočnost, ki jo gorajšnji graški dnevnik prav prilično karakterizira kot „temno in nedoločno“. Res ne more biti prijetno, če eni poveličujejo iz visokega mesta Nemce in Madžare, pa pozabijo, da so še drugi tudi — ki žive.

Z Goriškega.

(Od našega dopisnika.)

Okrajni odbor za begunce na Goriškem se je ustanovil po intencijah ministrstva za notranje zadeve pri goriškem okrajnem glavarstvu na iniciativno glavarja barona Bauma. Oblasti so uvideli, da je združena prehodna doba pri vrnitvi beguncem v domovino z marsikatero trdobo. Begunci morajo biti i nadalje deležni državne oskrbe, ki naj preneha komaj z nastopom normalnih razmer. Razbremeniti treba zadnje obremen pa tudi ustvariti beguncem, vračajočim se v domovino, predpogoje za bivanje na domači grudi ali vsaj v njeni največji bližini, da tako lahko tudi sami sodelujejo pri obnovi in popravilu svojih domov. Potrebno je torej, da se osredotoči skrb za begunce v deželi sami. Beguncem bo treba iti na roko ne samo z nasvetom, ampak tudi z dejanji. Preskrbeti treba zavetišča ravno kar došlim beguncem, prehranjevalni pri dohodih, vozove, orodje, najnujnejše pohištvo, obleko, obutvo. Šimprešništvu otvoritev šol, nadaljevalnih in delavnih tečajev. V pospešitve tega namena je poklical goriški deželni glavar v soboto, dne 13. t. m. k sebi: gospo Pavlič, dr. Pavlico, župana šempeterskega Cerniča in tajnika „Zveze slov. županov“ Feigela. Odbor se je tudi že sestavil: vodstvo je prevzel dr. Pavlica, tajništvo Feigel. Že pri prvi seji je bilo mnogo točk na razgovor, in se je v tem oziru in v dobroti našim beguncem mnogo sklepalo in sklenilo. Je pa bila tudi zares nujna potreba take institucije v naši deželi sami, ki se na licu mesta lahko takoj preneha o željah in težnjah naših beguncem.

Aprovizacija v goriškem mestu se je ta teden izboljšala za par — dekagramov v primeri s prejšnjim. Vsak mešanec dobi za en teden kg 115 sirkeve moke, kg 150 jabolk, kg 025 zelja, kg 035 ovesnega riža, 6 dkg masla, 6 dkg slanice, nekaj kavinih surogatov in nekaj repa.

Ne kradi! dandanes ne velja za železnice. V zadnjem času je bilo ukradenih goriškemu deželnemu odboru medpotoma iz železniških vozov 43 kvintalov semenskega ječmena in trije kvintali semenskega fižola. Tat se lahko zadovoljno smeje, živčajoč na vse karte. V svoj polni krožnik. Ali se ne bi lahko določilo v takem slučaju in pri tako važni pošiljavi spremstva, ki seveda tudi ne bi smelo krasti?

Proga Jesenice - Gorica bo odprta 30. aprilom oziroma s 1. majem t. l. Ko je bil zadnjič cesar na Goriškem in si ogledal most v Solkanu, je izrazil željo, naj bi se čim prej izročilo to velevažno progo javnemu prometu. Do Kanala že vozi železnica z Jesenic in tudi most v Solkanu je že popravljen. S to novo progo bo južna železnica zelo razbremenjena in potniki gotovo ne bodo imeli več takih sitnosti, težav in neprivlačnosti.

Wieser je še vedno v Gorici. Po goriškem mestu se je začelo zadnje dneve vendarle nekaj čistiti. Vojaki so tuptali na delu, odstranjujejo gruč iz sob in z dvorišč. Izprememba se spozna takoj in gotovo je zaukazal cesar sam, preprečevši še o velikih nedostatkih, o priliki svojega zadnjega obiska hitrejši tempo obnovitveni akciji.

Vesti iz primorskih dežel

Petič odlikovan je bil častniški namestnik Arčon Avuštin 17. pešpolka, sedaj pridelen oddelku strojnih pušk črnov. bat. 165. in sicer je dobil Karlov četni križ. Prej bi bil že odlikovan s srebrno I. razreda, dvakrat s srebrno II. razreda in z bronasto kolajno Arčon je doma iz Renč.

Sedem milijonov kredita za Primorje. Vlada je dovolila pod naslovom vojne pomoči vlad drazine za Primorje sedem milijonov kron kredita iz javnih fondov. Denar bo služil v prvi vrsti aprovizaciji in v drugi vrsti kmetijskemu pridelovanju.

S Kanalskega nam poročajo: Kanalsko je grozovito trpelo vsled vojne z Italijo takoj od prvih dni pa do zdnjih, ko je Lah zbežal od tod. Strašno je razdejano, strašno pa tudi dosedanja malomarnost s strani oblasti, da ni storila prav ničesar, da bi se mogli Kanalsci vračati domov in ostati na svoji lastni grudi. Preko Kala je šla svoji čas bojna fronta, gotovo torej, da je vojna tam pustila sledove in da se je bilo treba pobirati za to, da bi se v teh krajih očistilo in popravilo, ko ljudstvo sili domov in je tudi politične oblasti v tuji deželah sili. Naj se vrne. Pa se je vrnil marsikaj beguncem in marsikaj begunka v kanalske hribe, ali o joi! Saja so jarki še polni ljudi, saj divja še vojna po Kalu. Kakor je bilo tačas, ko je moral Lah oditi, tako je še vse. V jarkih še vedno slijo mrtvi vojaki, vse je razrušeno okoli in okoli in kamor stopiš, si v nevarnosti, da se razpoči pod teboj munica in te usmrti. Mrtvaški duh naokrog, to je grozno, bežimo! In beže nazaj v begunstvo. Prav nujno je potrebna, popraviti munice, počitati vasi in poti, njeve, travnike in gozdove pa mrtve pokopati, kajti drugače nastane v deželi kuga. Tam na oni strani pa so bili pri Ročinju našli v vodi dve trupli. Povzdi nevarnost v zdravstvenem oziru. Poklicane oblasti, zganite se vendar in pomagajte ljudstvu, da bo moglo sopot živeti na svoji grudi!

Z Beviškega nam poročajo: Živimo med razvalinami. Česte od boviše trdnjave do Špenice so bile zanesljive in nikdo se ne briga za to, da bi se popravile. Vjetnikov je tu okoli 70, za delo zmognih pa samo 30. Potrebovali pa bi jih vsaj tisoč, da bi mogli tudi privatnikom pomagati. Most v Cezsoo je še vedno porušen, da ni mogoče iti tja. Begunci se vračajo v masah, ali vse je narobe doma in ni bilo še roke, ki bi bila kaj storila za prvi pričetek bivanja nesrečnim ljudem, ki so toliko pretrpeli po svetu v begunstvu in se sedaj vračajo, misleč, da bo mogoče tu živeti pa vsak naleti na velike razočaranja. Pridakujemo, da se bo vendar sedaj, ko je Gorica polna obnoviteljskih uradov, spomnil kdo tudi boviške strani, ki je sicer precej oddaljena od goriškega mesta in goriške okolice, o katerih vedno slišimo in čitamo, pa tudi spada k goriški deželi in je torej dolžnost tam se nahajajoči obnoviteljski, da pospešajo vso pozornost tudi nam Gorjanom.

Zupanstvo občine Podgora v Gorici. Zupanstvo občine Podgora naznaja, da se je nastanilo v Gorici, v ulici Alessandru Volta št. 4. Ob tej priliki se zahvaljuje občinskim zastopnikom, kjer se nahajajo podgorski begunci, za dosedaj izkazane dobrote in jih priporoča še za nadalje ker Podgora spada v skupino C in je vrnitev v povsem porušeno občino še nemogoča, zlasti onim, ki niso zadostno preskrbljeni in nimajo posestev.

Kdo vračajoč se iz Rusije bi vedel kaj povedati o Trzinu Antonu, narodniku iz Podgora pri Gorici, ki se je nahajal do 20. avgusta 1916 v Volčanskem, guberniji Harkov? Od takrat ni nobenega glasu o njem. Če je komu kaj znano, prosi se vlnidno, sporočiti njegovim staršem na naslov: družina Trpin v Ljubljani, Rožna ulica 39, I nadstropje.

Umrli je v umobolnici v Kromerizu Izidor Valas iz Cezsoo. Umrli je tudi Josip Sinigoi iz Dornberga.

Tobačna trafika v Gorici pred nadstropje št. 7, se odda potom javne dražbe. Ponudbe do 6. maja t. l. na c. kr. finančno nadzorništvu v Gorici, začasno v Krimnu.

Javna varnost v tržaškem starem mestu že v mirnih dneh ni bila dobra. Sedaj pa se dogajajo reči, da človek nikdar ni varen življenja v tem mestnem kotu bede in propalosti. Te dni je šest mladih ljudi hodilo okoli tamkaj in grozilo vsakemu pasantu. Nekega vojaka je prijel eden izmed njih s pozivom: denar ali smrt! pri belem dnevu. Grozitelji so pod ključem.

Trgovine na Primorskem ostanejo odsej vsak dan odprte do 7. zvečer.

Izredni žena v Solitu. Pred kratkim so bili v Solitu izredni radi slabe aprovizacije. Arretiranih je bilo 17 žena, ki so pa sedaj na posredovanje dr. Bulata puščene na svobodo.

Dnevne vesti.

— Šestič odlikovan, to pot s srebrno hrabrostno medaljo, za hrabri nastop na tirolskem bojišču je bil g. Maks Jeruc iz Ljubljane.

— Iz poštne službe. Višji poštni upravitelj Teodor Neadl v Mariboru, Karel Hussak v Gorici, Josip Flešar v Ljubljani in Peter Celeghin v Solitu so imenovani za poštne ravnatelje.

— Glasbeni Matice. Za Krekovo akademijo je med obrednim tako veliko zanimanje, da ste oboe priredili za 18. in 21. aprila že razprodani! Dobiti je za 21. aprila še nekaj stolišč.

— „Česká Beseda v Lublani.“ Pripravná schůze za účelem zřízení České Besedy v Lublani, podání stanov a. t. d. koná se tuto sobotu (20. t. m.) v 8. h. več. v Národní kavárně. Kdo se zajímá necht' se dostavi, zvlastě členové bývalého voľného sdružení besedního.

— Plačilo državi potom širovnega in blažinskih družstva na Dunaju. Da se omeji promet z gotovim denarjem, je c. kr. finančno ministrstvo v sporazumu s c. kr. Najvišjim računskim dvorom dovolilo, da se plačila, namenjena c. kr. finančni deželni blaginji v Ljubljani in c. kr. davčnim uradom na Kranjskem izven carine potom dunajski žirovnega in blažinskih družstva (Wiener Giro und Kassenverein) in njegovega bančno urejenega prometa za posredovanje plačil naslavljajo na žirovni račun, ki se je pri tem družstvu otvoril za c. kr. državno osrednjo blaginjo (K. K. Staatszentalkasse). Ta odredba ima namen, da onim strankam, ki sicer nimajo dovolj visokih imovnin pri c. kr. poštno hranilnem uradu, nač pa razpoložajo s pripravno bančno zvezo, poda možnost, da svoja c. kr. finančni deželni blaginji v Ljubljani in c. kr. davčnim uradom na Kranjskem namenjena plačila poravnajo, ne da bi bilo treba dolžnih zneskov večkrat predkazovati ali pa v gotovem denarju plačati. Ker so skoraj vsi bančni zavodi in bančne trdnje na Dunaju in izven njega (poslednji po svojih dunajskih korespondentih) posredovanjem dunajskega saldirnega družstva (Wiener Saldierungsverein) in žirovnega prometa dunajskega žirovnega in blažinskega družstva v medsebojnem klerinu, je novemu iz 1. aprila 1918 veljavnemu načinu plačevanja, odprto široko polje. Plačilo se bo deo redoma izvršilo tako, da bo stranka zaprosila svojo banko, naj posreduje predkaz na račun c. kr. državne osrednje blaginje. Za vsako tako plačilo se bo posluževal poseben polnišček, ki se dobi pri imenovanem žirovnem in blažinskem družstvu. Najnujnejše poiznaila bodo podajali na željo strankam c. kr. finančna deželna blaginja v Ljubljani in c. kr. davčni uradi na Kranjskem.

— Kateri iz ruskega vjetništva se vrnili? Vojak mora dati pojasnila o svojem moču Ivanu Perhaču? Služil je pri 27. domobranskem polku. V vjetništvu je nazadnje bival v Jekaterinoslavski guberniji, kjer Marjanova, stančija Karavajeva, Bohmudski atled na kmetiji Kristijana Balca, Marija Perhač, Ljubljana, Kolfež št. 34.

— Oddaja slame nameste čena. Deželno mesto za krmila dobiva v zad-

njem času samo slamo za krmo. Občine in drugi zainteresirani, ki žele slamo v celih vagonih dobiti, naj se nemudoma, najbolj brzojavno obrnejo na imenovani urad a svojimi naročili Vagoni slame so različno naloženi in imajo po 30 do 90 q slame. Slama se pošlje proti predplačilu 30 K za 100 kg ali pa proti povzetju. Manj kakor en vagon se ne razpošilja po železnici, ker posameznih bal železnica ne sprejema.

— Nikelnasti novic na 10 vinarjev bodo sprejemale c. kr. blazine in uradi tudi še po 30. aprilu, ker do tega časa ga ni mogoče spraviti iz prometa. — Mani dopisnice. Trgovsko ministrstvo je ustavilo izdajo zelenk, dopisnic pa bodo dobivali odsej poštni uradi samo tretjino prejšnje potrebitine.

— Poročilo se je večerji ljubljanski trgovci Anton Mencinger, z gospodinjico Mici Minkušev. Cestitamo!

— Umrli je v Ljubljani v Trnovem ga, Ivana Skof, posestnika soproga v 75 letu starosti N. v m. p.

Stavka slamskarskih delav v Domžalah. Iz Domžalah nam poročajo: V sredo so začele delavke pri Ladtätterju v slamskarski tovarni štrajkati. Štrajku je bilo povod mezdno vračanje one so prosile, da bi se jim meza povečala za 50%. Ladtätter pa je bil pri volji dati samo 10%. Nato so delavke zapustile delo in šle domu. V soboto je Ladtätter vse izplačal in jim je tudi vrnil knjižice. Lahko se sedaj iz delavk norčuje, ker jih je imel celo zimno zadržati za delo, da so mu stari sukanec in take kite, katerih bi sicer nikoli ne bil porabil vse v slamnike pošle. Zato je pa sedaj vse izplačal, ko ima zadosti narejenega. Misli si, da ima le on zadosti, za delavke je on najsilabši. Ker je v Domžalah tovarn, povsod so boljše plačani, kakor tukaj. V Domžalah imamo v izobraževalnem društvu tudi strokovni odsek. Ta naj bi sedaj pokazal, kaj se da napraviti za delavce.

Z Dolenskega nam pišejo: Verwaltungs der Herrschaft Reifnitz, tako se glasi naslov nekega sicer obsežnega posestva v Ribnici. K temu je treba pripomniti, da pojma „Herrschaft“ ne poznamo več, na drugi strani pa zveni ta naslov tako, kakor bi ležalo to posestvo nekje v nemškem rajhu, ne pa pa tam doli na lemem Dolenskem.

Tele je bilo ukradeno Gašperju Palku v Zauzahu pri Šturiji. Tat je zaklal tele v bližnjem gozdiču ali dial ga je iz kože na pol in pustil. Naibže se je tat zbal bližnje ljudi pa je zbežal.

V vodo je padel v Trzinu štiriletni sinček delavca Frana Kralja. Das je bila pomoč hitra, vendar ni bilo mogoče otroka rešiti smrti.

Podporno društvo za slov. visokošolce v Gradcu ima svoj redni občni zbor v soboto, 20. t. m. v Citalnici ob 6. uri zvečer.

Pokvarjena špinača. Štajerska deželna nakupovalna poslovalnica je naročila z Ogrskega 10 vagonov špinače. Prva pošiljatev, 3-4 vagoni, je bila prevzeta na Ogrskem v dobrem stanju ali špinača je prišla že s prvim vagonom (2500 kil) v Gradec pokvarjena. To pa radi tega, ker se je vozila štiri dni namesto poldrugi dan do dveh dni. Dunaj pa je bil dobil iz jednakega varoka celo 10 vagonov gnjile špinače.

Passiva rezistenca v zagrebških diskarnah. Ker ni prišlo do sporazuma med fiskarji in delodajalci za povisjanje plače, se je začela v ponedeljek v zagrebških fiskarnah pasivna rezistenca.

Prihodni sestanek dunajskih Slovencev bo v soboto, dne 20. aprila v restavraciji Kaiserhof.

Prva slovanska tovarna igralnih kart v Ljubljani prične te dni zopet z obratom. Začetkom vojne je bila tovarna oblastveno ustavljena, znabiti so se merodainim osebam, zdelo slovanske karte preveč nevarne. Ker te namišljene nevarnosti ni več, prične tvornica zopet s prodajo svojih izdelkov, ki jih vsem zavednim trgovcem in sploh izrazcem priporočamo. Zahtevajte po kavarnah naše izdelke.

Dotični gospod, ki si je od pokojnega g. Kamana, oficiala tobačne urnave, svoledsom izposodil fotografichen aparat, se pozivlja, da ga nemudoma prinese na njegovo zadnje stanovanje: Rimska cesta št. 24. I. nadstropje, ker se bo deo sicer sodniško proti njemu postopalo.

Zlat vrstan z 8 briljanti in sefirtem v sredi se je izgubil včeraj od 4. do 6. ure ponočnega na poti od Wolfvoce ulice do lužnega kolodvora. Pošteni najditevi naj ga odda na policiji.

Dežnik svilnat, s črno zakrivilno palico rumeno okovan z monogramom „A. K.“ sem pozabil v nekem lokal v Ljubljani. Prosim, da se mi vrne na moje stroške A. K. l. n. Františkanska ulica 4.

Aprovizacija.

† Meso na zelene izkaznice B št. 1201 do konca. Stranke z zelenimi izkaznicami B št. 1201 do konca prejmejo meso po nižnji ceni v četrtak, dne 18. aprila popoldne na Poljanski cesti št. 15. Določeno je ta - le red: Od 1. do 1/2 št. 1201—1320, od 1/2 do 2. št. 1321—1440, od 2. do 1/2 št. 1441 do 1560, od 1/2 do 3. št. 1561—1680, od 3. do 1/2 št. 1681—1800, od 1/2 do 4. št. 1801—1920, od 4. do 1/2 št. 1921 do 2040, od 1/2 do 5. št. 2041—2160, od 5. do 1/2 št. 2161—2280, od 1/2 do 6. št. 2281 do konca.

† Stranke z rumenimi izkaznic. B št. 1 do 1200 dobe meso v četrtak, dne 18. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa po normalnih cenah. Določeno je tale red: od 1. do 2. št. 1 do 120, od 2. do 1. št. 121 do 240, od 2. do 3. št. 241 do 360, od 3. do 3. št. 361 do 480, od 3. do 4. št. 481 do 600, od 4. do 4. št. 601 do 720, od 4. do 5. št. 721 do 840, od 5. do 5. št. 841 do 960, od 5. do 6. št. 961 do 1080, od 6. do 6. št. 1081 do konca.

† Prodaja vojnih in praških klobas po znižani ceni. Mestna aprovizacija bo prodajala klobase v vojni prodajalni v Cerkovski ulici po sledečem redu: V petek dne 19. t. m. strankam z zeleno izkaznico B dopoldne št. 800 do 1000; popoldne št. 1000 do 1200; v soboto dopol-

dne št. 1200 do 1400 in popold. št. 1400 do 1600. Tega reda se je to čeno držati. Vsaka oseba dobi 1/2 kg; kilogram vojnih klobas stane 2 K kilogram praških klobas 4 K.

† Orehi za Vič. Občani Viča, ki imajo rumene izkaznice, zaznamovane s črkami B in C, dobe orehe v četrtak, dne 18. aprila popoldne pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določeno je ta - le red: Od 2. do 3. stranke z rumenimi izkaznicami B št. 1 do konca, od 3. do 4. stranke z rumenimi izkaznicami C št. 1—200, od 4. do 5. št. 201—400, od 5. do 1/2 št. 401 do konca. Vsaka oseba dobi 1/2 kg; kilogram stane 2 kroni.

† Razdelitev kislega zolja v občini Moste se vrši v četrtak 18. aprila 1918 od 8. do 12. ure iz skladišča pri Mausearju. 1 kg stane 2 K 20 v. Železničarji so izključeni. Stranke naj pripravijo drobiž in pridejo pravočasno, ker se na zamudnike ne bo oziralo.

† Orehi za Moste. Stranke iz Most, ki imajo rumene izkaznice, zaznamovane s črkami B in C, dobe orehe v petek, dne 19. aprila popoldne v skladišču pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določeno je ta - le red: Od 8. do 1/2 stranke z rumenimi izkaznicami B št. 1 do 100, od 1/2 do 9. št. 101—200, od 9. do 1/2 št. 201 do konca. Stranke z rumenimi izkaznicami C dobe orehe od 1/2 do 1/2 št. 1—200, od 1/2 do 1/2 št. 201 do konca. Vsaka oseba dobi 1/2 kg; kilogram stane 2 kroni.

Prosveta.

— Smrt znamenitega ruskega dirigenta. Koncem marca 1918 je umrl v Moskvi v starost 66 let največji ruski dirigent Safofon, ki si je s svojim originalnim in neodoljivim temperamentom osvojil ves svet. Kot pianist iz šole slavnega Rubinsteinja je prevzel mesto profesorja glasovirja na moskovskem konservatoriju, kateremu je bil v kratkem času imenovan za ravnatelja. S tem mestom si je priboril težko zaželeno odlično pozicijo v ruskem glasbenem svetu, s pomočjo katere je reformiral celo rusko glas. organizacijo ter jo postavil na izključno narodni, ruski temelji. Njegova izredna energija in uprav demonični vpliv sta izvala veliko opozicijo, ki sprva ni hotela priznati njegovih idealnih stremenj. Da prišli svoje nasprotnike k priznanju, je šele s 35. leti posegel po taktiki dirigenta ter kmalu v triumfalnih koncertih po celi Evropi in Ameriki pokazal strmečemu tujemu občinstvu vso čuvstvenost in strast ruske narodne glasbe. Bila je v prvi vrsti njegova ritmika, ki je pograbila poslušalca z elementarno silo. Koder je dirigiral Cajkovskega, podli so se takti v strastnem plesu do nezvesti; kakor divji, opojni ruski ples v svoji prassil. Kot čistokrvni Slovan se je napajal na bleščajih barvah zvoka; nikdar niso pele gosli sladkeje, pihala svetlejša kot v orkestru, ki ga je vodil Safofon. Ljubil je velike kontraste, slavni so bili njegovi crescendo, ogromni fortissimi in poslušalci so vselej ostrmeli, ko je iz največje forte nenadoma prešel v komaj slišni pianissimo. Njegova koncepcija je bila vedno velikanška, ves izraz orkestra je bil poln krana in leska.

Razne stvari.

• Trije brezmesni dnevi v Italiji. „Corriere della sera“ poroča, da je italijanska vlada odredila tri brezmesne dneve na teden, ker vedno bolj primanjkuje mesa.

• Zgraditelji 120 km topa je profesor dr. Fritz Rausenberger, artiljeristični ravnatelj pri Kruppu. On je bil napravil tudi načrt za 42 cm havbica. Prvemu strelu na Pariz je prisostvoval tudi on.

• Izgredni radi pomanjkanja živil na Dunaju so na dnevnem redu. Zlasti v velikih mestih trčnja prihaja skoraj vsak dan do burnih prizorov. Včeraj je čakalo pred trgovico 10.000 ljudi na meso, ki ga je bilo le 1000 kg na razpolago. Mnogoča je juršala stojnice in grozila vse razbiti. V velikim naporom je policija tržnico izpraznila. Pri tem je bilo aretiranih 15 ljudi.

• Dve in pol leti mutast. Iz Kassia poročajo, da je črnovojni Edvard Ruth vsled velike vročine neki dan v avgustu 1914. obolel. Ni mogel hoditi več in tudi govoril je silno težko. Prišel je v bolnico, kjer je zbolel še na živih in popolnoma onemogel. Ker je bila noga vedno slabša in je otekala, je bilo treba, amputirati mu jo. Ko se je Ruth zbudil iz narkoze, je mogel zopet jasno in čisto govoriti. Dve in pol leta je bil mutast.

• Borba proti prostituciji v Bosni. V Sarajevu se je vršilo zborovanje muslimanske verske občine, takozvanega džematmedžisa, kateremu je dalja povod prostitucija, ki se vedno bolj širi med muslimanskimi ženami. Odbor je podal nekoliko predlogov za pobijanje prostitucije in prosil pomoči pri vladi in pri premožnih meščanih. Med zborovanjem je prišlo do burnih prizorov, ker so mladi elementi hudo napadali organe vakufske avtonomije radi nemarnosti, da je prišlo do sedanjih razmer. Sprejet je bil predlog dr. Spaha, da ima sklepe za pobijanje prostitucije izvajati odbor verske občine.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 11. aprila: Apolonija Stržinar, lo-garjeva vdova, 81 let, Osoljna pot 3.

Dne 12. aprila: Josip Frilin, posestnikov sin, hiralce, 24 let, Radecega cesta 9.

Dne 13. aprila: Tomo Mlekun, zasebnik, 69 let, Privoz 3.

Dne 13. aprila: Jakob Drinovc, dan-nar, hiralce, 55 let, Radecega cesta 9. — Josip Arhar, mestni ubožec, 66 let, Japljeva ulica 2.

Dne 14. aprila: Marija Barle, hiralka, 39 let, Radecega cesta 9. — Josipina Smrekar, kurjačeva hči, 5 tednov, Streliška ulica 15. — Ivana Sadnikar, posestnica, 92 let, Sv. Petra cesta 13. — Josipina Lukač, vdova carinskega sluga, 82 let, Mestni trg 17.

V deželni bolnišnici: Dne 12. aprila: Stanislav Bajžeti, de-lavčev sin, poldrugo leto. — Mihael Gor-jup, kočar, begunec, 61 let.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne.“

Delavci in delavke
se sprejmejo proti dobri plači v re-
mni delu. Posrednik: **Stanovanje**, Za-
ložba ceste št. 28. 1709

Stanovanje
3 sob s pritrdinami za avgustov ter-
min. Ponudbe na prof. D. V. L. drž.
gimnazije Ljubljane. 1767

Blagajničarka in
kontoristinja, boljši
moči, z večletno prakso, se sprejmeta. Dopisi
pod „**Pravoslavje** 1738“ na uprav-
no Slovenskega Naroda.

Prodaja se približno
2 vagona mecesnovnega lesu
šumnega, od 3 cm do 6 cm debelo-
sti, na mizarstvo. — Poizve se pri
lastniku: **Frane Grobecu**, posest-
niku, Trbovlje 1. 1711

Išče se za avgustov termin
stanovanje
obstoječe iz dveh sob, kuhinje, pri-
ključa ter z električno razsvetljavo. —
Ponudbe na upravništvo Slovenskega
Naroda pod „**M. B. 10/1553**“.

Za takoj se iščeta
dva izvrstna trg. pomočnika
slovenske stroke večja hrvatskega
in nemškega jezika: eden za detajlni
posel, drugi za skladišče. — Ponudbe
z navedenimi plačili in referenc na trdiko
Josip B. Doutsche nasljednik —
Ferdo Hirschl k. d. trg. željeznice
Zagreb, **Jelencov trg 13.** 1765

Službe
let kontoristinja
ali knj. skladnica
ište gospodstva,
ki je s prav do-
brim uspehom
dovršila tečaj uč-
nega zavoda Legat v Mariboru Naslov
pove upravništvo „Slov. Naroda“. 1761

Na prodaj je
hiša
z vilišni gori
pod zelo ugodni-
mi pogoji Poizve
se pri **Terenzij**
Gmehnu, vob-
na gora št. 28. 1775

KISLO VODO
in vino razpošilja 1768
A. Oset p. Guštanj Koroška.

Nudim
3 vagona
s izvozom v Av-
strijo, tudi Bosno
in Dalmacijo. —
Dobavi se takoj. **H. Novak**, Zagreb,
Maksimirska 64. (Hrvatsko). 1776

Odda se takoj
lepa soba s hrano
v zdravi, mirni legi. — Električna luč,
lep vrt in kopalnica na razpolago. —
Nadalnje se poizve v upravništvu „Slov-
enskega Naroda“. 1764

Prodajam
kravo s teletom
par konj in dve teletci več vosev in
40 hl vina. 1763
Novi Vodmat št. 77.

Slovenske knjige
in nemške
portefelije, moške letne volante blače
in čevlji št. 42 se ceno prodajo 1773
Mestni trg 97, III. noda. vrata 78.

Dejavnih mehovanih soba
se odda takoj na Starem
trgu št. 28/III.

Dečka
v starosti od 14
do 17 let iščem
za domača dela
Plača po dogovo-
ru. Ponudbe do
25/4 t. l. na naslov
Božidar Kariš, pošta Mestni
trg. 1754

INSTRUKTOR
za 1½ do 2 uri na dan za učenja me-
stne šole, se išče za takoj. Ponudbe z
označenjem plačila na „**LJUBLJANA**“
POŠTNI PREDAL 38“ 1757

Motile in krtače
za ribanje
nudim po dnevni ceni neobvezno 1720
Karlo Haslach, Zagreb 1.

Česko gosjo per'ol
1 kg belega puljenega I. vrsta K 24.—
II. „ K 16.50
1 „ sivoga „ „ K 7.—
1 „ belega nepuljenega I. vrsta K 10.—
II. „ K 6.50
pošilja po povzetju po 5 kg ali več
L. Haldak, **Praga-Smichov**
Klasekova tr. 1. 1475

GARJE
srbečico, hraste, lišaje uniči pri
človeku in živini maslo soper
robov. Brez duha in ne maže
perila. 1 lonček za eno osebo 4
K. Po pošti 5 K poštne prosto.
Prodaja in razpošilja **Lehman**
Truhovec v Ljubljani, zraven
rotovža. 1718

Čebulček
liter K 5.— priporoča
Sever & Urbanič,
Ljubljana. 1564

ČRNO BRINJE
lepe, čiste in zdrave kakovosti
se dobi pri trdki 1616
J. RNEZ, v LJUBLJANI,
MARJE TEREZJE CESTA 3.

I-a suhe
jedilne gobe
črke, kupim vsako množino po naj-
višjih cenah. — Takojšnje povzrojene
najnižje ponudbe na
M. RANT, Kranj.
Istotam se prodajo dobro ohranjene
hočja z usnjato streho. 1723

Kupujem zmedene
ženske lase.
Stefan Strmoli,
Ljubljana, Pod Zrnanč št. 3.

POŠTNI Zoradi vpletenosti v
vojneke službovanje je lokalni odpr-
tamo za prodajo blaga in stor-
vosti dan samo od 6. do 1. pol t.
in v nedelje od 6. do 11. ur dop.

Prazne vreče
vse vrste in vsega goba kupuje
vedno in v vsaki množini ter plačuje
po najvišjih dnevni cenah trgovska
firma **Š. Kralj, Kranj, Gor.** Isto-
tam se sprejme trgovski obnos.

Stanovanje
oziroma prostori za pisarno v bližini
sodnje se išče eventualno se namo-
stanovanje v tem kraju, s cenim pa
lepim stanovanjem na periferiji mesta.
Tudi se namo- hiša na Dunaju z
hišo v Ljubljani. Ponudbe na upravništvo
„Slov. Naroda“ pod „stanovanje in
namo 540“.

Proda se
dvorec,
z nekoliko zemljišča s krasno lego ob
morju v **Ortlanu** pri **Trstu**. Poasnila
da **Mihailo Hermann**, **Trst**, **Via Roma**
3/II.—1. 1668

Zamaški
probkovi, stari od
sodov, samonajski
zamaški, stari ne-
zlomljivi zamaški
od steklenic K 20
do K 30, novi K 30
se kupujejo vsak čas. — Po povzetju
samo, če se pošlje vzorec naprej. —
Pri večjih množinah pridem na kraj
prevzema. **S. BRENNERT**, **Dunaj II.**
K. Stadlgraben 12 bei der Nord-
bahn. — Telefon 1483 IV. 1617

Zenitna ponudba.
Železniški revident, 37 let star,
simpatičen zunanosti, lastnik velepos-
tstva in veletrgovine na Slovenskem,
želi resnega znanja s primerno, simpa-
tično in dobrostorno gospod. brezhibne
preteklosti, ki ima veselje do gospo-
dinjstva in trgovine. — Ponudbe, če
mogoče s sliko, ki se vrne, je poslati,
če mogoče priporočeno, pod naslovom:
„**Posrednik**“, posrednik „**Jakov**“, **Dunaj, I.**
Graben 14. — Anonimna pisma se ne
upoštevajo. — Tajnost je popolnoma
zagotovljena.

LEPLJENO PLATNO
in papiron
IV—1181 en gros
papiron zlepljen meter à K 4.20
Stanovalni vložki, **Serges** in
surovo platno.
Rudolf Bodenmüller,
Ljubljana, Stari trg št. 8.

Modistka
Pavla Novak
Križevniška ulica št. 9/1. nad.
se priporoča cenjenim damam za
vsa v njeno stroko spadajoča dela.
Sprejema tudi stare slamnike
v prebarvanje in prekretnenje.
Novi slamniki in cvetke v zalogi.

Prvo društvo hišnih posestnikov
v Ljubljani.
VABILO
na
občni zbor,
ki se vrši v nedeljo, dne 28.
aprila t. l. ob pol 10. uri dopol-
dne v verandah hotela „**Union**“.

DNEVNI RED:
1. Odborenje odborovga poročila o
preteklem letu
2. Računski zaključek za leto 1917 in
proračun za tekoče leto.
3. Volitev odborov.
4. Volitev treh pregledovalcev računov.
5. Določitev članarine za leto 1918.
6. Stičajni predlogi.
Ako bi bil prvotno določeni občni
zbor nesklepeten, se vrši pol ure po-
neje drugi, ki bo sklepal ne glede
na število navzočih članov.
K prav polnoštevilni udeležbi vabi
najvjudneje
1776 odbor.

Dva po 4 leta stara
konja
prve vrste sta na
prodaj na Poljan-
ski cesti št. 85
v Ljubljani. 1769

Dva dobro izurjena
čevljarska pomočnika
takoj sprejme za boljša dela **IVAN**
KOE, **Zagorje ob Savi 116** 1756

Strežnico
za snajenje tr-
govinskih pro-
storov in razlo-
bnih šip, samo
predpoldanska
sl. zha, išče trgo-
vina **P. MAGDIČ**, **LJUBLJANA**. 1760

Dobra kuharica
se išče. Plača 40—50 kron mesečno.
Nastop službe čim prej. Osebo se je
predstaviti v Ljubljani. **Franca Jo-**
žeta cesti 16 I. nadst. 1758

Knjigovodja
ali knjigovodinja, tareša, samo-
stojna moč, se takoj sprejme pod do-
brimi pogoji. Istotam se sprejme tudi
uradni vajenec in zanesljiv trgo-
ski sluga. Le resne ponudbe na trdiko
Fr. Čuden, **Ljubljana**, **Prešernov-**
va ulica 1. 1691

MODNI SALON
Rozi Fabčič
Rimska cesta št. 6.

Mlada lovška psica
resaste dlake (stichelhaarig), rjava ima
prednost, se želi kupiti. — Ponudbe na
adm. „**Sl. Nar.**“ pod lovski blagor 1772

Prodaja se kompletna
spalna oprava.
Ljubljana, **Gradišče št. 5**, trafik. 1760

Išče se
postrežnica
za takoj. Plača 30 K. — Voleba inž.
Križevniška 6 v Ljubljani. 1762

Soliden uradnik išče pri kakšni družini
sobo in hrano :
od 1. maja dalje. Ponudbe naj se po-
šljejo v pisarno **Splošnega kredit-**
nega društva. 1770

Kot trgovski učenec
želi službe dober, krepak 14 letni de-
ček s popolno oskrbo. — Nastop takoj
ali po dogovoru. Poblje iz prijaznosti
v modni trgov. **P. Magdič**, **Ljubljana**.

POLJSKE KOTLE
z lacnjem vse velikosti ter razne av-
toličke ima na zalogi **Oswald Dobeš**,
Ljubljana, **Martinska cesta 5**. 1486

Priporoča veliko izbire
SLAMNIKOV
od K 15.— naprej. V za-
logi imam vedno sveže
dunajske modele in
samo klobuke po možno
najnižjih cenah. Sprejme
se delavka in učenka. 1673

Prostovoljna prodaja posestva.
Proda se prostovoljno na lehem in zdravem mestu, 4 km. od **Luj-**
zinske ceste ležeče posestvo v velikosti 240 orolov. Od tega je
15 orolov njiv, 5 orolov vris in sadovnjaka, 4 orole travni-
ka, 7 orolov vinograde, 180 orolov loze, drugo pašniki z novo
prizemno hišo in gospodarskimi poslopi. — **Cena 350.000 kron.**
Blizja pojasnila daje **Mijo Ribič** obč. tajnik v **Netretiču** pri **Karlovcu**,
Hrvaško. 1656

Anton Mencinger
trgovac,
Mici Mencinger roj. Minkuš,
unč poročena. žr.
V Ljubljani, dne 16. aprila 1918. 1780

Ljubljanska
kreditna banka.
Vsled sklepa občnega zbora delničar-
jev Ljubljanske kreditne banke z dne 15. t.
m. izplačuje se na kupon št. 17
osemindvajset kron
kot 7% dividenda, počenši z dnem 15. aprila
1918 pri blagajnah Ljubljanske kreditne
banke v Ljubljani in njenih podružnic v
Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in
Celju.
V Ljubljani, 15. aprila 1918.
Upravni svet.
1755

Ivana Škof
posredniška soproga
po kratki mučni bolezni 16. t. m. ob 7. uri zvečer, previdena s
svetimi zakramenti za umirajoče, v starosti 75 let mirno v
Gospodu zaspala.
Pogreb predrage rajnice se vrši 18. t. m. ob 4. uri popol.
iz hiše žalosni Korunova ulica 12, na pokopališče k Sv. Križu
Svete maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi
sv. Janeza Krstnika v Trnovem.
V Ljubljani, dne 16. aprila 1918.
Žalujejo ostali.

Krtače
vseh vrst zlasti take iz prist-
nih riževih korenin priporočata
Fraenkl & Luft,
tvornica krtač,
Praga VII., Dobrovskeho ul. 8.
Št. 15.113/17.

RAZGLAS.
Podpisani mestni magistrat razpisuje napravo lesene trine lepe na
Pogodnjem trgu.
Tozadevni načrt, proračun, pogoji in drugi pripomočki se lahko ogle-
dajo v mestnem stavbnem uradu ob navadnih uradnih urah.
V ponudbi je navesti enotne cene in na podlagi teh izračunane zneske,
datje da se ponudnik podvrže vsem stavljenim pogojem.
Ponudbe je vložiti v mestnem stavbnem uradu do 26. aprila 1918
do 12. ure popoldne. 1652
Mestni magistrat ljubljanski,
dne 5. aprila 1918.

Prva slovanska tovarna igralnih kart
začne v kratkem zopet s prodajo
slovanskih igralnih kart.
Vprašanja kakor vso korespondenco se prosi pod: 1768
Komisijaska prodaja „Prve slovanske
tovarne igralnih kart v Ljubljani“.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani
v Bolniška glavica 10.000.000 kron. v
Stritarjeva ulica št. 2.
Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.
Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici sedaj v Ljubljani, in Celju.
Sprejema
vloge na knjižice in tekoči račun
proti ugodnemu obrestovanju.
Izpolni in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, razreda kreditne dobave in dovoljuje
aprovizacijske kredite.